

PREDLOG
EVA 2022-1611-0106
NUJNI POSTOPEK

ZAKON

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVČNEM POTRJEVANJU RAČUNOV

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Sistem davčnega potrjevanja računov je v Republiki Sloveniji urejen z Zakonom o davčnem potrjevanju računov (Uradni list RS, št. 57/15, 69/17 in 3/22 – ZDDV-1M; v nadaljnjem besedilu: ZDavPR), ki se obvezno uporablja od 2. januarja 2016. Z njim se zagotavlja sledljivost podatkov o izdanih računih pri gotovinskem poslovanju.

Po veljavni zakonodaji morajo davčni zavezanci, ki pri svojem poslovanju sprejemajo plačila v gotovini, izdajati račune v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, in s predpisi, ki urejajo davčni postopek, ter te račune tudi potrditi pri davčnem organu v skladu z ZDavPR. Zavezanec mora izdati račun izročiti kupcu, kupec pa mora račun prevzeti in ga zadržati neposredno po odhodu iz poslovnega prostora zavezanca, na zahtevo pooblaščenih oseb pristojnega organa (Finančne uprave Republike Slovenije in Tržnega inšpektorata Republike Slovenije) pa ga mora tudi predložiti za potrebe izvajanja nadzora. Za kupca, ki ne prevzame in zadrži računa neposredno ob odhodu iz poslovnega prostora zavezanca, sta bila do 21. januarja 2022 v 17. členu ZDavPR določena tudi prekršek in globa v višini 40 evrov.

Obveznost glede izročitve računa za dobavljeno blago ali opravljeno storitev davčnega zavezanca kupcu se je spremenila z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 3/22; v nadaljnjem besedilu: ZDDV-1M) 22. januarja 2022, s katerimi je bilo v novem desetem odstavku 81. člena Zakona o davku na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: ZDDV-1) določeno, da mora davčni zavezanec izročiti račun kupcu v papirni obliki le na zahtevo kupca. Poleg tega je z novelo ZDDV-1M prenehal veljati 17. člen ZDavPR. To pomeni, da davčni zavezanec v skladu z veljavnimi predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV), brez zahteve kupca temu ni dolžan izročiti papirnega računa, pri tem pa obveznost izročitve računa v drugi obliki za davčnega zavezanca ni določena. V drugem odstavku 12. člena ZDavPR je sicer še vedno določeno, da mora kupec prevzeti račun, ga zadržati ob odhodu iz poslovnega prostora in ga na zahtevo pooblaščenih oseb pristojnega organa tudi predložiti, vendar nespoštovanje te obveze ni več določeno kot prekršek.

V javni obravnavi in medresorskem usklajevanju osnutka novele ZDDV-1M, s katero je bila uveljavljena opisana sprememba pravil pri izdaji in izročitvi računov za namene DDV, so bile podane pripombe, v katerih je bil izpostavljen vidik varstva in uveljavljanja pravic potrošnikov v primeru, ko izročitev računa kupcu za prodajalca ni obvezna. Tej rešitvi je nasprotovalo Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z obrazložitvijo, da je to škodljivo za uveljavljanje pravic potrošnika in prikazovanja dejanskega obsega prodaje, in Zveza svobodnih sindikatov Slovenije, ker bi tak ukrep

v praksi potrošnikom povzročil težave v primeru uveljavljanja garancij, reklamacij in vračil izdelkov. Na ta problem je opozorila tudi Trgovinska zbornica Slovenije v okviru javne obravnave predloga Zakona o debirokratizaciji marca 2021.

Z veljavno ureditvijo v ZDDV-1 in ZDavPR so od 22. januarja 2022 vzpostavljeni pogoji za lažje prikrivanje dejanskega prometa davčnih zavezancev in neupoštevanje davčnih obveznosti. S tem se slabšajo konkurenčni pogoji na trgu za subjekte, ki spoštujejo davčne in druge predpise in povečuje se tveganje za razmah sive ekonomije in davčne utaje s posledicami za javnofinančne prihodke. Navkljub rekordni zaposlenosti in povečani potrošnji, na kar kažejo tudi višji prihodki državnega proračuna iz naslova DDV, število davčno potrjenih računov v letu 2022 še vedno zaostaja za številom davčno potrjenih računov v letu 2019, torej v obdobju pred epidemijo COVID19. Zato je nujno, da se sprejmejo ukrepi za zavarovanje javnofinančnih prihodkov in zagotovijo pogoji, ki bodo učinkovito omejevali nekonkurenčne prakse poslovnih subjektov na trgu. Zato je treba sprejeti Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem potrjevanju računov, s katerim se zaradi jasnosti in nedvoumnosti v ZDavPR doda določba, v kateri se izrecno določi obveznost zavezanca, da izdani račun pri gotovinskem poslovanju izroči kupcu, kupec pa mora račun prevzeti in zadržati. Za neizročitev izdanega računa zavezanca kupcu ter neprevzem in zadržanje računa kupca je treba v ZDavPR določiti tudi prekrške in globe, da se zagotovi dosledno izvajanje navedenih obveznosti. S predlagano ureditvijo se pristojnim organom zagotovi možnost nadzora nad evidentiranjem dejansko opravljenih dobav blaga in storitev zavezanca ter zmanjša tveganje za neplačevanje davkov v proračun.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj zakona je določiti obveznosti davčnih zavezancev in kupcev blaga oziroma prejemnikov storitev tako, da bo kar najbolj zagotovljena preglednost evidentiranja opravljenih dobav blaga in storitev davčnih zavezancev, od katerih morajo obračunavati DDV v skladu s predpisi, ki urejajo davek na dodano vrednost, in izpolnjevati druge davčne obveznosti. Končni cilj je omejiti obseg sive ekonomije v Republiki Sloveniji, zagotoviti pravično razporeditev davčnih bremen med davčne zezavance, zagotoviti stabilne davčne prihodke proračuna in vzpostaviti pogoje za lojalno konkurenco na trgu.

2.2 Načela

S predlogom zakona se ne posega v temeljna načela veljavnega ZDavPR. Pri tem se zagotavlja predvsem načelo enake obravnave davčnih zavezancev in načelo pravične porazdelitve davčnih bremen.

2.3 Poglavitne rešitve

S predlogom zakona se v ZDavPR izrecno določi obveznost izročitve izdanega računa za opravljeno dobavo blaga oziroma opravljeno storitev kupcu (2. člen). Neizročitev računa kupcu se v novi 11. točki prvega odstavka 18. člena ZDavPR določi kot davčni prekršek, za katerega se določi globa v razponu za pravno osebo, za samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in za odgovorno osebo pravne osebe, odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in odgovorno osebo v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti (5. člen).

Nadalje se v zvezi z veljavno obveznostjo kupca blaga oziroma prejemnika storitev, da prevzame in zadrži izdani račun neposredno po odhodu iz poslovnega prostora zavezanca ter račun na zahtevo pooblaščenice osebe pristojnega organa predloži za namene nadzora (12. člen ZDavPR), na novo določi prekršek za kupca in globa v novem 16.a členu ZDavPR (4. člen).

Ker se obveznosti glede izdaje in izročitve računa davčnega zavezanca in obveznosti glede prevzema računa kupca v skladu z ZDavPR dopolnjujejo z določbami ZDDV-1, je za uresničitev namena tega

zakona potrebna tudi uskladitev ZDDV-1, zato se s predlogom zakona določi prenehanje veljavnosti desetega odstavka 81. člena ZDDV-1 (6. člen).

Predvideno je, da zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu RS.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona bo pozitivno vplival na prihodke državnega proračuna in druga javnofinančna sredstva zaradi učinkov povezanih z doslednejšim evidentiranjem ustvarjenega prometa zavezancev in s tem plačevanja davkov.

S predlagano rešitvijo obveznega izročanja izdanega računa za opravljeno dobavo blaga oziroma opravljeno storitev bomo vplivali na zmanjšanje neizdajanja računov in morebitne možnosti za krepitev kulture davčnega izogibanja ter ustvarjanja oziroma povečevanja vrzeli med potencialnim in dejansko pobranim davkom. Pojavnost različnih oblik izogibanja in neizpolnjevanja davčnih obveznosti se v času zaostrenih gospodarskih in socialnih razmer namreč lahko povečuje. S spremembo 81. člena ZDDV-1 izročitev računa ni bila več obvezna, to pa bi lahko v času negotovosti, povezane z energetske in prehranske druginjo, še dodatno spodbudilo prikrivanje prometa in neplačevanje davkov. Zaradi kratkega obdobja veljave sprememb sicer ni mogoče opraviti celovite analize finančnih učinkov, a je pomembno, da bomo s predlagano rešitvijo onemogočili potencialne možnosti davčnega izogibanja in povečanja tveganja za neplačevanje davčnih obveznosti na dolgi rok.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Izdaja računov za opravljene dobave blaga in storitev za namene DDV je predmet pravne ureditve na ravni Evropske unije, izročitev izdanega računa davčnega zavezanca kupcu in prevzem računa kupca pa je prepuščena nacionalnemu urejanju držav članic. Pri tem morajo države upoštevati nekatere omejitve iz direktive Sveta (EU) glede skupnega sistema davka na dodano vrednost, ki določa, da so papirni in elektronski računi enakovredni in da se mora prejemnik računa strinjati z elektronskim računom.

Obveznost izročitve in prevzema računa, kot je predvidena v spremenjenem in dopolnjenem ZDavPR, uporablja Hrvaška, prav tako sta izročitev in prevzem računa obvezna v Avstriji, izročitev računa je obvezna na Portugalskem, Slovaškem, Madžarskem in v Italiji, ni pa tam obvezen prevzem računa, izročitev računa kupcu ni obvezna v Belgiji in na Češkem.

HRVAŠKA

Hrvaška je leta 2012 sprejela Zakon o fiskalizaciji v prometu z gotovino, s katerim je uvedla sklop ukrepov za učinkovit nadzor nad prometom blaga in storitev, za katerega zavezanec za fiskalizacijo prejme plačilo v gotovini, ter za preprečevanje davčnih utaj iz naslova tega prometa. Obveznost izročanja papirnih računov davčnih zavezancev kupcem je urejena v 25. in 26. členu navedenega zakona, kjer je določeno, da davčni zavezanec mora vročiti račun kupcu, kupec pa mora zadržati račun po odhodu iz poslovnega prostora in ga mora na zahtevo uradne osebe davčne in carinske uprave predložiti.

AVSTRIJA

V Avstriji je prodajalec dolžen izročiti račun kupcu, ta pa ga je dolžen prevzeti, vendar pa za neizročitev in neprevzem računa niso predpisane sankcije za prodajalca ali kupca.

PORTUGALSKA

Portugalska je uvedla sistem davčnih blagajn v obliki certificirane programske opreme za izdajo računov. Zavezanci za izdajo računa z uporabo davčne blagajne oz. predpisane programske opreme so dobavitelji blaga in storitev pravnim osebam in končnim porabnikom. Zavezanec je poslovni subjekt, ustanovljen na Portugalskem, ki ustvari letni promet v višini nad 100.000 evrov in vsako drugo podjetje, ki se prostovoljno odloči, da bo za izdajo računov uporabljalo elektronski sistem. Zavezanec mora izdati račun za vse dobave blaga in storitev; izjema od te obveznosti je določena za nekatere zavezanke (npr. javne organe, neprofitne organizacije za zneske pod določenim pragom). Prevzem računa kupca ni obvezen. Za davčnega zavezanca, ki ne izda računa, so predpisane sankcije.

SLOVAŠKA

Slovaška uporablja sistem davčnega potrjevanja računov, ki ga je uvedla s posebnim zakonom. Ta določa tudi obveznost dobavitelja, ki prejme plačilo v gotovini, da kupcu izroči račun takoj, ko je račun izdan in potrjen pri davčnem organu. Račun je lahko v papirni ali elektronski obliki, če sta se prodajalec in kupec tako dogovorila. Prodajalec račun v elektronski obliki pošlje ali ga da na voljo kupcu, vendar se morata o tem dogovoriti še preden prodajalec natisne račun. Od tega pravila so določene tudi nekatere izjeme, npr. za prodajo prek avtomatov in prodajo blaga in storitev, ki jih opravijo invalidi, za katere ni obveznosti davčnega potrjevanja računov.

MADŽARSKA

Davčni zavezanci na Madžarskem so dolžni izdati račun in ga izročiti kupcu, pri tem pa za kupca ni predpisana obveznost prevzema računa. Za neizdajo računa je za davčnega zavezanca predpisana globa v višini do približno 2.500 EUR, če zavezanec prekršek naredi dvakrat v istem letu, lahko davčni nadzorni organ zavezancu zapre poslovni prostor.

ITALIJA

Prodajalec je dolžen izdati in izročiti račun kupcu, vendar pa od tega splošnega pravila uporabljajo tudi za določeno blago in storitve. Obveznost izdaje in izročitve računa tako ne velja za na primer tobačne izdelke, gorivo in maziva za motorna vozila, kmetijske proizvode, ki se prodajo po posebni ureditvi, dnevno časopisje, notarske storitve, predstave, javni prevoz, blago zanemarljive vrednosti, taksi prevoze, storitve javnih kopališč, in nekatero drugo blago in storitve. Prevzem tako imenovanega fiskalnega računa za kupca ni obvezen. Takšna obveznost za kupca je v Italiji veljala do leta 2003, in sicer je moral kupec prevzeti račun, ga zadržati in predložiti pooblaščenim osebam davčne policije v primeru kontrole, ki jo je davčna policija lahko opravljala v bližini prodajalne. Za kupca, ki ni mogel predložiti računa, je bila predpisana tudi globa. Od 2003 te obveznosti za kupce ni več, v primeru kontrole v bližini prodajalne pa morajo pooblaščenim osebam davčne policije dati podatek (ustno) o vrednosti opravljenega nakupa. Še vedno pa se uporabljajo sankcije za lastnike podjetij, ki ne izdajo računa. Najnižja globa za prekršek je 500 EUR. V primeru, ko zavezanec ponovi prekršek več kot štirikrat v obdobju petih let, je določena tudi sankcija prepovedi opravljanja dejavnosti od 3 dni do enega meseca, če je pri tem prišlo do večje utaje davka, je prepoved opravljanja dejavnosti lahko daljša, in sicer od enega do šestih mesecev.

ČEŠKA

Češka je leta 2016 sprejela poseben zakon, v katerem je urejen sistem davčnih blagajn po vzoru Hrvaške, ne predvideva pa posebne obveznosti vročitve računa kupcem.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona ne vsebuje novih obveznosti pri delovanju javne uprave. V skladu z ZDavPR sta Finančna uprava Republike Slovenije in Tržni inšpektorat Republike Slovenije pristojna za izvajanje nadzora nad obveznostmi zavezancev in kupcev v zvezi z izdajo in izročanjem računov davčnih zavezancev ter prevzemom in zadržanjem računov kupcev. S predlogom zakona se v ZDavPR vnovič določita le prekršek in globa za davčnega zavezanca in kupca ter s tem vzpostavi podlaga za vodenje postopka o prekršku obeh pristojnih organov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

S predlogom zakona se ne določajo nove obveznosti zavezancev in kupcev blaga in storitev do javne uprave, se pa vzpostavlja pravna podlaga za sankcioniranje kršitev glede izročanja in prevzema računa davčnega zavezanca in kupca.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona lahko ima nekatere posledice za okolje zaradi porasta papirnih računov. Vendar pa se ti učinki zaradi predlaganega zakona lahko nevtralizirajo s spodbujanjem prehoda na elektronsko poslovanje, vključno z vročanjem računov kupcem.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

S predlogom zakona se v ZDavPR določa, da mora davčni zavezanec izročiti račun kupcu za vsako opravljeno dobavo blaga ali storitev brez izjeme, sama oblika, v kateri bo izdan račun izročil kupcu, pa ni določena ter je prepuščena dogovoru med kupcem in zavezancem v skladu z določbami 84. člena ZDDV-1. S tem je zavezancu omogočena kar najširša možna uporaba sodobnih tehnologij pri izdaji računov in njihovi izmenjavi s kupci blaga oziroma prejemniki storitev.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona sta pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način poskrbela tudi za obveščanje zavezancev o novostih predloga zakona, in Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance Republike Slovenije v skladu s svojimi splošnimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona: /

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Predlog zakona ni bil predložen v javno razpravo.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister za finance
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka, Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- Tilen Božič, državni sekretar, Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- mag. Tina Humar, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- Mitja Brezovnik, vodja Sektorja za sistem posredne obdavčitve in carinski sistem, Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- Dragana Radunović, sekretarka, Ministrstvo za finance Republike Slovenije
- mag. Irena Guštin, podsekretarka, Ministrstvo za finance Republike Slovenije

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davčnem potrjevanju računov (Uradni list RS, št. 57/15, 69/17 in 3/22 – ZDDV-1M) se v 1. členu besedilo »obveznost zadržanja izdanega računa pri gotovinskem poslovanju za kupca« nadomesti z besedilom »obveznost izročitve in zadržanja izdanega računa za zavezanca in kupca«.

2. člen

V 12. členu se naslov spremeni tako, da se glasi:
»(obveznost izročitve računa in obveznost kupca)«.

Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Zavezanec mora izdani račun izročiti kupcu blaga oziroma prejemniku storitve v elektronski ali papirni obliki.«.

Dosedanja drugi in tretji odstavek postaneta tretji in četrti odstavek.

3. člen

V 15. členu se besedilo »prvega in drugega odstavka 12. člena« nadomesti z besedilom »prvega, drugega in tretjega odstavka 12. člena«.

4. člen

Za 16. členom se doda nov, 16.a člen, ki se glasi:

»16.a člen
(prekršek kupca)

Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek kupec blaga oziroma prejemnik storitve, če ne prevzame in zadrži računa neposredno po odhodu iz poslovnega prostora oziroma ga na zahtevo ne predloži pooblaščenim osebam (tretji odstavek 12. člena).«.

5. člen

V 18. členu se v prvem odstavku za črtano 10. točko doda nova, 11. točka, ki se glasi:

»11. ne izroči računa kupcu blaga oziroma prejemniku storitve (drugi odstavek 12. člena).«.

KONČNI DOLOČBI

6. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati deseti odstavek 81. člena Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21 – ZDOsk, 3/22 in 29/22 – ZUOPDCE).

7. člen

(začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu

S 1. členom zakona se dopolni vsebina 1. člena Zakona o davčnem potrjevanju računov (v nadaljnjem besedilu: ZDavPR), in sicer se doda navedba obveznosti zavezancev za izvajanje davčnega potrjevanja računov, da izdani račun pri gotovinskem poslovanju tudi izročijo kupcu blaga oziroma prejemniku storitve. Kupec mora izročeni račun prevzeti in ga zadržati ob odhodu iz poslovnega prostora zavezanca. S tem se pristojnim organom omogoči nadzor nad evidentiranjem dejanskega prometa zavezanca in obračunavanjem davka na dodano vrednost.

K 2. členu

S prvim odstavkom 2. člena tega zakona se spremeni naslov 12. člena ZDavPR. Z drugim odstavkom člena se v 12. členu ZDavPR doda nov drugi odstavek, v katerem se določi obveznost zavezanca – dobavitelja blaga ali storitve, da račun, ki ga je davčno potrdil in izdal, izroči kupcu blaga oziroma prejemniku storitve, pri tem pa je lahko račun v papirni ali elektronski obliki v skladu s 84. členom Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21 – ZDOsk, 3/22 in 29/22 – ZUOPDCE; v nadaljnjem besedilu: ZDDV-1), kar se zavezanec in kupec dogovorita oziroma se mora v skladu z drugim odstavkom istega člena ZDDV-1 prejemnik računa strinjati o prejemu elektronskega računa. S tretjim odstavkom tega člena se dosednji drugi in tretji odstavek 12. člena ZDavPR preštevilčita ter postaneta tretji in četrti odstavek.

K 3. členu

S tem členom se dopolni pooblastilo Tržnemu inšpektoratu Republike Slovenije v 15. členu ZDavPR za izvajanje nadzora nad izpolnjevanjem obveznosti zavezancev glede izročitve izdanega računa kupcu v skladu z novima drugim in tretjim odstavkom 12. člena ZDavPR. Nadzor nad izvajanjem teh določb izvaja tudi davčni organ.

K 4. členu

S tem členom se v ZDavPR doda nov 16.a člen, v katerem se določi, da je neizvajanje novega drugega odstavka 12. člena ZDavPR, torej neprevzem in nerazpolaganje kupca blaga oziroma prejemnika storitve z računom neposredno po odhodu kupca iz poslovnega prostora zavezanca oziroma nepredložitev računa kupca pristojni osebi davčnega organa ali Tržnega inšpektorata Republike Slovenije na zahtevo za potrebe nadzora, prekršek. Za ta prekršek je za kupca določena globa v višini 40 evrov.

K 5. členu

S tem členom se v prvem odstavku 18. člena ZDavPR doda nova 11. točka, v kateri se določi, da je neizročitev izdanega računa zavezanca kupcu davčni prekršek, za katerega je predpisana globa v razponu, in sicer od 2.000 do 50.000 evrov za pravno osebo, od 5.000 do 75.000 evrov za pravno osebo, ki je po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba, od 1.500 do 25.000 evrov za samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in od 800 do 5.000 evrov za odgovorno osebo pravne osebe, odgovorno osebo samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, in odgovorno osebo v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti.

K 6. členu

S tem členom zakona se določa, da deseti odstavek 81. člena ZDDV-1 preneha veljati z dnem uveljavitve tega zakona.

K 7. členu

V tem členu je končna določba, v kateri je določeno, da ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

Zakon o davčnem potrjevanju računov

1. člen (vsebina zakona)

Ta zakon določa obveznost izvajanja postopka potrjevanja računov za davčne namene pri gotovinskem poslovanju, zavezanca za izvajanje postopka potrjevanja računov, izvajanje postopka potrjevanja računov, vsebino računa za namene izvajanja postopka potrjevanja računov, rok za izdajo računov, tehnične zahteve, obveznost zadržanja izdanega računa pri gotovinskem poslovanju za kupca, obdelavo podatkov za namene preverjanja zakonitosti zaposlitve in dela in nadzora pravilnosti obračuna davkov in prispevkov ter nadzor nad izvajanjem tega zakona.

12. člen (obvestilo o računu in obveznost kupca)

(1) Zavezanec mora v poslovnem prostoru na vsaki elektronski napravi za izdajo računov ali drugem kupcu vidnem mestu objaviti obvestilo o obveznosti izdaje računa in izročitve računa kupcu ter obveznosti kupca, da prevzame in zadrži izdani račun.

(2) Kupec blaga oziroma prejemnik storitve mora prevzeti račun in ga zadržati neposredno po odhodu iz poslovnega prostora in ga na zahtevo predložiti pooblaščenim osebam davčnega organa ali Tržnega inšpektorata Republike Slovenije.

(3) Minister, pristojen za finance, podrobneje določi vsebino in obliko obvestila o obveznosti izdaje računa in obveznosti kupca da prevzame in zadrži izdani račun iz prvega odstavka tega člena.

15. člen (nadzor)

Za nadzor nad izvajanjem tega zakona je pristojen davčni organ. Za nadzor nad izvajanjem 1., 2., 3. in 4. točke prvega odstavka 5. člena, petega odstavka 7. člena ter prvega in drugega odstavka 12. člena tega zakona je pristojen tudi Tržni inšpektorat Republike Slovenije.

18. člen (davčni prekrški)

(1) Z globo od 2.000 do 50.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, če:

1. pri izvajanju postopka potrjevanja računov oziroma v postopku elektronske izmenjave podatkov z davčnim organom ne uporabi namenskega potrdila za elektronsko podpisovanje sporočil (drugi odstavek 4. člena);
2. za namene pošiljanja podatkov o računu ne poveže oznake fizične osebe, ki z elektronsko napravo izda račun, z davčno številko te osebe in ne pošlje davčne številke te osebe davčnemu organu (drugi odstavek 5. člena);
3. ne zagotovi, da je številka računa, za katerega se izvaja postopek potrjevanja računa, sestavljena na predpisani način (četrti in peti odstavek 5. člena);
- 3.a ne sprejme internega akta oziroma v internem aktu navede neresnične, nepravilne ali nepopolne podatke (šesti odstavek 5. člena in prvi odstavek 11. člena);
4. v predpisanem roku ne vzpostavi elektronske povezave in ne pošlje podatkov o vseh izdanih računih (drugi odstavek 9. člena);

5. ne pošlje podatkov o računih v predpisanem roku po prenehanju vzrokov za zamudo (tretji odstavek 9. člena in tretji odstavek 10. člena);
6. v predpisanem roku ne vzpostavi delovanja elektronske naprave za izdajo računov in ne pošlje podatkov o vseh izdanih računih (drugi odstavek 10. člena);
7. ne hrani sporočil o naknadno dodeljenih enkratnih identifikacijskih oznakah izdanih računov na predpisani način (deseti odstavek 7. člena, šesti odstavek 9. člena in sedmi odstavek 10. člena);
- 7.a v predpisanem roku davčnemu organu ne pošlje podatkov o računih, izdanih z uporabo vezane knjige računov (drugi odstavek 11. člena).
8. **(črtana)**;
9. ne objavi oziroma ne objavi na kupcu vidnem mestu obvestila o obveznosti izdaje računa in obveznosti kupca, da prevzame in zadrži račun (prvi odstavek 12. člena);
10. **(črtana)**.

(2) Z globo od 5.000 do 75.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, ki je po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, srednja ali velika gospodarska družba.

(3) Z globo od 1.500 do 25.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posamezniki, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 800 do 5.000 eurov se kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, odgovorna oseba v državnem organu ali samoupravni lokalni skupnosti, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Zakon o davku na dodano vrednost

81. člen (obveznost izdajanja računov)

(1) Vsak davčni zavezanec mora zagotoviti, da sam, prejemnik ali tretja oseba v njegovem imenu in za njegov račun izda račun za:

1. dobave blaga ali storitev, ki jih je opravil drugemu davčnemu zavezancu ali pravni osebi, ki ni davčni zavezanec;
2. dobave blaga iz točke a) tretjega odstavka 20. člena tega zakona, razen kadar davčni zavezanec uporablja posebno ureditev iz 6.b podpoglavja XI. poglavja tega zakona;
3. dobave blaga, opravljene pod pogoji iz 46. člena tega zakona;
4. vsako predplačilo, ki ga prejme, preden je opravljena katera od dobav blaga iz 1. in 2. točke tega odstavka;
5. vsako predplačilo za storitve, ki ga prejme od drugega davčnega zavezanca ali pravne osebe, ki ni davčni zavezanec, preden so storitve dokončane.

(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena mora davčni zavezanec izdati račun tudi za druge dobave blaga in storitev, ki jih je opravil na ozemlju Slovenije. Minister, pristojen za finance, lahko določi izjeme od obveznosti izdajanja računov za te dobave, če se podatki o prodaji blaga oziroma opravljenih storitvah lahko zagotovijo na drug način in če ni ogrožen nadzor nad izvajanjem tega zakona.

(3) Račun iz prvega odstavka tega člena lahko izda kupec blaga ali naročnik storitev za njemu opravljeno dobavo blaga ali storitev (samofakturiranje), ki mu jo je davčni zavezanec dobavil le, če se obe stranki o tem predhodno dogovorita in če se še posebej dogovorita o načinu sprejema vsakega računa s strani davčnega zavezanca, ki dobavlja blago ali opravlja storitve. Kupec blaga ali naročnik storitev mora na računu navesti, da ga izdaja v imenu in za račun davčnega zavezanca, ki mu je dobavil blago ali opravil storitev.

(4) Ne glede na prvi odstavek tega člena davčnemu zavezancu ni treba izdati računa za storitve iz 1. in 4. točke 44. člena tega zakona, če so storitve, ki jih opravi davčnemu zavezancu v drugi državi članici, oproščene v tej državi članici.

(5) Minister, pristojen za finance, lahko določi izjeme od obveznosti izdajanja računov za posamezne storitve iz 1. in 4. točke 44. člena tega zakona, če so opravljene na ozemlju Slovenije ali če se opravijo zunaj Unije.

(6) Davčni zavezanec, ki na ozemlju Slovenije opravi več posameznih dobav blaga ali storitev, lahko izda skupni račun, če obveznost obračuna DDV za dobavljeno blago ali opravljene storitve, navedena v skupnem računu, nastane v istem davčnem obdobju.

(7) Za dobave blaga, opravljene v drugo državo članico pod pogoji iz 46. člena tega zakona, in za opravljene storitve, za katere je DDV dolžan plačati prejemnik storitev v skladu s 196. členom Direktive Sveta 2006/112/ES, nastane obveznost izdaje računa najkasneje 15. dan v mesecu, ki sledi mesecu, v katerem nastane obdavčljivi dogodek.

(8) Za namene tega zakona so računi vsi dokumenti na papirju ali v elektronski obliki, ki izpolnjujejo pogoje iz 80.a do 84.a člena tega zakona.

(9) Kot račun se šteje tudi vsak dokument oziroma sporočilo, ki spreminja prvoten račun in se nanj nedvoumno nanaša.

(10) Davčni zavezanec, ki mora izdati račun v skladu z drugim odstavkom tega člena izroči kupcu račun v papirni obliki le na njegovo zahtevo.